

Isticanje cijena

Pripremila: Jasmina Fijačko

Osnovna prava potrošača pri kupnji proizvoda i usluga kao i pri drugim oblicima stjecanja proizvoda i usluga na tržištu uređena su Zakonom o zaštiti potrošača.

Označavanje proizvoda i cijena

U poslovanju trgovaca sa potrošačima, proizvodi koji se na području Republike Hrvatske nude potrošačima moraju na ambalaži, privjesnici, naljepnici ili na samom proizvodu sadržavati minimalno zakonski propisane odredbe u članku 6. Zakona o zaštiti potrošača. Osim pravilnog obilježavanja proizvoda, zakonom je definirano da trgovac jasno, vidljivo i čitko mora istaknuti iznos maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere proizvoda ili usluge koju pruža. Uz cijenu trgovac je dužan istaknuti i uvjete prodaje i to jasno, vidljivo i čitljivo u poslovnim prostorijama.

"Isticanje cijena proizvoda i pružanja usluga

Članak 7.

(1) Trgovac mora jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti iznos maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere proizvoda ili usluge koju pruža.

(2) Na proizvodu ili na prodajnom mjestu, osim cijena iz stavka 1. ovoga članka, ne smiju se istaknuti druge cijene, osim u slučajevima iz članka 8. stavka 4. i glave II. ovoga dijela Zakona. (odnosi se na posebne odlike prodaje)

(3) Cijenu za jedinicu mjere nije potrebno istaknuti ako je istovjetna s maloprodajnom cijenom proizvoda.

(4) Kod proizvoda u rasutom stanju ističe se samo cijena za jedinicu mjere na prodajnome mjestu proizvoda.

(5) Trgovac cijenu mora istaknuti tako da ne oštećuje proizvod.

(6) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se na javnu dražbu i prodaju umjetničkih djela i antikviteta te na cijene usluga uređene posebnim propisima.

(7) Trgovac se mora pridržavati istaknute maloprodajne cijene i uvjeta prodaje.

(8) Pri oglašavanju u kojem se navodi maloprodajna cijena proizvoda ili usluga mora biti navedena i cijena za jedinicu mjere, sukladno odredbama ovoga članka.

(9) Ministar nadležan za poslove zaštite potrošača pravilnikom će propisati način isticanja maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere iz stavka 1. ovoga članka."

Posebni oblici prodaje

Posebni oblici prodaje obuhvaćaju prodaju proizvoda i usluga po cijenama nižim od cijena u redovnoj prodaji, a obuhvaćaju akcijsku prodaju, rasprodaju, sezonsko sniženje, prodaju proizvoda s greškom i prodaju proizvoda kojima istječe rok uporabe pri čemu trgovac može koristiti i druge nazive različite od naziva navedenih u zakonu. Za vrijeme obavljanja posebnog oblika prodaje trgovac je dužan istaknuti cijenu u redovnoj prodaji i cijenu tijekom trajanja posebnog oblika prodaje.

Akcija

Akcijnska prodaja predstavlja prodaju određenih proizvoda, ali u razdoblju ne duljem od 30 dana i to po cijeni koja je niža od cijene istog proizvoda u redovnoj prodaji. Proizvodi koji se prodaju na akciji moraju biti jasno, vidljivo i čitljivo označeni riječima „akcija“ ili „akcijska prodaja“, a kod oglašavanja nužno je navesti trajanje akcije.

Rasprodaja

Rasprodaja je vrsta prodaje proizvoda po nižoj cijeni u slučajevima prestanka poslovanja trgovca, prestanka poslovanja u dosadašnjim poslovnim prostorijama, prestanka prodaje određenog proizvoda iz predmeta poslovanja trgovca, kada je poslovanje trgovca ozbiljno ugroženo te kod obavljanja složenijih građevinskih radova unutar ili na poslovnim prostorijama.

Sezonska sniženja

Sezonsko sniženje ne može trajati dulje od 60 dana. Započinje u razdoblju između 27. prosinca i 10. siječnja, 1. i 15. travnja, odnosno 10. i 25. kolovoza, a predstavlja prodaju proizvoda po sniženoj cijeni nakon proteka sezone i to najviše tri puta godišnje. Ukoliko u navedenim razdobljima nisu prodani svi proizvodi, trgovac može i dalje nastaviti prodavati proizvode po sniženoj cijeni do isteka zaliha, no ovaj vid prodaje nije dopušteno više oglašavati kao sezonsko sniženje. Ukoliko se sezonsko sniženje iskazuje u postotnom rasponu, najveći postotak na početku sezonskog sniženja mora se odnositi na najmanje jednu petinu količine svih proizvoda koji se prodaju na sezonskom sniženju. Ako je cijena proizvoda koji se prodaje na sezonskom sniženju, umanjena više puta, trgovac može jasno, vidljivo i čitljivo označiti sve izmjene cijena tijekom sezonskog sniženja.

Roba sa greškom i blizu isteka roka

Prodaje li trgovac proizvod sa greškom, obavezno jasno, vidljivo i čitljivo to mora označiti na proizvodu ili na prodajnom mjestu naglasiti da se radi o proizvodima s greškom te upoznati potrošača od čega se sastoji greška na proizvodu. Slična stvar je i kod proizvoda koji se prodaju po nižoj cijeni od cijene u redovnoj prodaji iz razloga što mu istječe rok uporabe te jasno, vidljivo i čitljivo na sebi mora istaknuti krajnji rok uporabe.

Zavaravajuća praksa

Poslovna praksa se smatra zavaravajućom ako sadrži netočne informacije, koje iako činjenično mogu biti točne zavaravaju ili će na vrlo vjerojatan način zavarati prosječnog potrošača. Osim samih

svojevrednosti proizvoda jedna od zavaravajućih radnji može biti i cijena proizvoda ili način na koji je ona izračunata ili postojanje određenih pogodnosti u odnosu na cijenu.

Tržišni inspektori

Nadzor nad provođenjem Zakona o zaštiti potrošača obavljaju tržišni inspektori Ministarstva gospodarstva u skladu s ovlastima određenim posebnim zakonom. U provedbi inspekcijskog nadzora tržišni inspektor može privremeno zabraniti prodaju proizvoda i pružanje usluga do otklanjanja nalazom utvrđenih između ostaloga i nepravilnosti cijena proizvoda ukoliko one nisu označene propisanim načinom.

Isticanje cijena

Kazna do 100 x

Osoba koja prodaje proizvode ili usluge potrošačima čini prekršaj ako:

- jasno, vidljivo i čitljivo ne istakne iznos maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere proizvoda ili usluga koje pruža;
- se ne pridržava istaknute maloprodajne cijene i uvjeta prodaje;
- pri oglašavanju u kojem se navodi maloprodajna cijena proizvoda ili usluga ne navede i cijenu za jedinicu mjere;
- uvjete prodaje ne istakne jasno, vidljivo i čitljivo u prodajnom prostoru;
- tijekom trajanja posebnog oblika prodaje, proizvode prodaje po cijeni koja nije niža od cijene tih proizvoda u redovnoj prodaji te ako nije istaknuo cijenu u redovnoj i cijenu tijekom trajanja posebnog oblika prodaje;
- proizvodi na akcijskoj prodaji nisu jasno, vidljivo i čitljivo označeni riječima „akcija“ ili „akcijska prodaja“;
- pri oglašavanju akcijske prodaje ne navede njezino vremensko trajanje;
- najveći postotak na početku sniženja ne iznosi najmanje jednu petinu količine svih proizvoda koji se prodaju na sezonskom sniženju;
- nije jasno, vidljivo i čitljivo označio na proizvodu ili na prodajnom mjestu da je riječ o prodaji proizvoda s greškom niti je upoznao potrošača u čemu se sastoji greška na proizvodu.

Propisana novčana kazna iznosi:

- za trgovačko društva od 10.000,00 do 100.000,00 kuna;
- za odgovornu osobu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna;
- za obrtnika od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Propisana kazna: čl. 138. Zakona o zaštiti potrošača.